

**Nazwa i adres obiektu budowlanego****REWITALIZACJA ZABYTKOWEGO PARKU W GORZĘDOWIE****DZIAŁKA NR EW.872/4 OBRĘB GORZĘDÓW****JEDNOSTKA EWIDENCYJNA KAMIEŃSK**

<b>IMIĘ I NAZWISKO INWESTORA ORAZ JEGO ADRES</b>	GMINA KAMIEŃSK, UL. WIELUŃSKA 50, 97-360 KAMIEŃSK
<b>JEDNOSTKA PROJEKTOWA</b>	Pracownia Architektury Krajobrazu Ul. Sadowa 20A/20 97-300 Piotrków Trybunalski
<b>ETAP PROJEKTU</b>	<b>INWENTARYZACJA DENDROLOGICZNA, PROJEKT GOSPODARKI DRZEWOSTANEM</b>
<b>DATA</b>	STYCZEŃ 2021



	Imię i nazwisko	Podpis
Autor opracowania	arch kraj. mgr inż. Anna Wierzbowska	

## **SPIS TREŚCI:**

### **INWENTARYZACJA ZABYTKOWEGO PARKU W GORZĘDOWIE**

- 1. INWENTARYZACJA TERENU**
- 2. INWENTARYZACJA DENDROLOGICZNA**
- 3. PROJEKT GOSPODARKI DRZEWOSTANEM**

**Tabela nr 1 Inwentaryzacja dendrologiczna**

**Tabela Nr 2 Projekt gospodarki drzewostanem**

**Rys. Arkusz ZI-01A**

**Rys. Arkusz ZI-01B**

## **INWENTARYZACJA ZABYTKOWEGO PARKU W GORZĘDOWIE.**

W związku z przystąpieniem do opracowania projektu rewaloryzacji parku w GORZĘDOWIE w m-cu styczniu 2021 roku została przeprowadzona inwentaryzacja terenu i szaty roślinnej. Niniejsze opracowanie zostało przedstawione w formie graficznej na mapie sytuacyjno-wysokościowej do celów projektowych. Wyniki niniejszej inwentaryzacji posłużyły do opracowania w dalszej kolejności projektu gospodarki drzewostanem.

### **1. INWENTARYZACJA TERENU**

Analizę stanu istniejącego badanego obiektu wykonano jako materiał do celów projektowych. Został on przedstawiony w formie graficznej na planie w skali 1:500 (ARKUSZ NR ZI-01).

W inwentaryzacji zostały uwzględnione następujące elementy:

- granica ochrony konserwatorskiej parku
- granica nieruchomości
- obiekty budowlane,
- układ komunikacyjny
- infrastruktura techniczna.

### **2. INWENTARYZACJA DENDROLOGICZNA**

Szata roślinna parku jest pod względem gatunkowym nie jest zbyt zróżnicowana. Najwięcej udziału gatunkowego ma jesion wyniosły i klon pospolity. Pojedyncze drzewa, pochodzące z pierwotnego założenia (graby pospolite) winne być uznane za pomniki przyrody i objęte szczególną ochroną.

W związku z tym, że w ciągu ostatnich kilkunastu lat na terenie nie była prowadzona żadna gospodarka drzewostanem drzewa są w średnim stanie zdrowotnym. Posiadają od kilkunastu do kilkudziesięciu procent posuszu. Narożnik południowo-zachodni terenu jest bardzo podmokły. Teren ten porastają liczne samosiewy m.in. klonu pospolitego i jesionu wyniosłego.

Inwentaryzację dendrologiczną wykonano w styczniu 2021 roku. Przyjęto nazewnictwo gatunków drzew i krzewów zgodne ze stosowanym w „Dendrologii” Włodzimierza Senety (PWN Warszawa, 2008).

Wykaz zinwentaryzowanych roślin zawiera następujące informacje:

- 1) Numer inwentaryzacyjny, zgodny z numerem na opracowaniu graficznym;
- 2) Nazwę gatunkową lub rodzajową (botaniczna nazwa polska oraz łacińska);
- 3) Obwód pnia (cm) mierzony na wysokości 130 cm;
- 4) Orientacyjna średnica korony (m);
- 5) Orientacyjna wysokość roślin (m);

Stan zachowania zinwentaryzowanej zieleni określono na podstawie oceny takich elementów jak:

- 1) wykształcenie prawidłowego pokroju,
- 2) deformacje i ubytki korony,
- 3) uszkodzenia i ubytki pnia,
- 4) żywotność .

Inwentaryzacja objęto 118 obiektów na terenie parku.

Obiekty ponumerowano i zestawiono w formie tabelarycznej (TABELA NR 1) oraz graficznie na mapie sytuacyjno – wysokościowej w skali 1:500 (ARKUSZ ZI-01), gdzie pokazano szczegółowo: oznaczenie lokalizacji drzew. Lokalizacje drzew zostały naniesione na mapę i oznaczone graficznie zgodnie z numerem porządkowym według tabeli inwentaryzacyjnej oraz z zasięgiem koron poszczególnych okazów.

## **II. PROJEKT GOSPODARKI DRZEWOSTANEM**

W celu ochrony walorów przyrodniczych i historycznych parku niezbędne jest opracowanie projektu gospodarki drzewostanem. Na projekt gospodarki drzewostanem składają się następujące elementy:

- Określenie stanu zdrowotnego drzew i krzewów ,
- Określenie zakresu prac pielęgnacyjnych z uwzględnieniem drzew najcenniejszych,
- Określenie drzew do usunięcia z podaniem uzasadnienia.

### **1. Stan zdrowotny drzew**

Na podstawie szczegółowej inwentaryzacji szaty roślinnej została przeprowadzona ekspertyza dendrologiczna. Podczas określania stanu zachowania drzewostanu wzięto pod uwagę następujące dane:

- Parametry drzew przeznaczonych do pielęgnacji:
  - nazwa gatunkowa
  - obwód pnia na wysokości 130cm
  - wysokość
  - średnica korony
  - powierzchnia porośnięta – w przypadku nasadzeń grupowych krzewów
- Opis stanu zdrowotnego drzewa
  - charakterystyka konstrukcji
  - określenie stopnia posuszu w koronie
  - wskazanie ubytków powierzchniowych i wgłębnych.

### **2. Określenie zakresu prac pielęgnacyjnych z uwzględnieniem drzew najcenniejszych**

Drzewa podlegają zabiegom pielęgnacyjno- sanitarnym. Zmierzają one do utrzymania drzewostanu we właściwym stanie zdrowotnym lub przywrócenie do stanu właściwego w przypadku choroby. Do tego typu zabiegów należą następujące prace:

2.1 Cięcia przyrodnicze – cięcia, których głównych celem jest sterowanie procesami tworzenia przez drzewo stabilnej i zdrowej korony. W zależności od wieku drzewa, jego indywidualnych potrzeb oraz stopnia ingerencji człowieka, cięcia pielęgnacyjne podzielić można na cięcia:

2.2 prześwietlające (rozluźniające koronę) – polegają na przerzedzeniu korony. Mają na celu dopuszczenie światła do wnętrza korony i umożliwienie swobodnego przepływu mas powietrza. W trakcie jednorazowego cięcia nie należy usuwać więcej niż do 30% całej masy żywej korony, przy czym optimum wynosi 15%;

2.3. Sanitarne – polegają na usunięciu z korony gałęzi suchych (posusz), chorych, nadłamanych;

2.4. Korygujące – polegające na dokonaniu w ukształtowanej już koronie drzewa radykalnych zmian mających na celu poprawienie jej konstrukcji;

2.5. Formujące – stosowane na drzewach młodych. Wykonuje się je aby utrzymać koronę jako przewodnikową, aby nie dopuścić ostre nasady gałęzi wyrastające z przewodnika. Cięcia formujące to również cięcia wykonywane w przypadku konieczności utrzymania kształtu korony drzew lub kształtu form żywopłotowych.

W przypadku wszystkich rodzajów cięć należy pamiętać o kilku zasadach:

- Ograniczać je do niezbędnego minimum ;
- W trakcie jednorazowego zabiegu nie usuwać więcej niż 30% całej żywej masy gałęzi;
- Nie należy pozostawiać kikutów (tylców);
- Przy konarach powyżej 3cm średnicy wykonywać cięcia trzyetapowo: podcięcie, docięcie, wyrównanie;
- Brzozy, kasztanowce, buki i większość drzew iglastych źle znosi cięcia żywych gałęzi więc należy ograniczyć się tylko do usuwania suchych konarów;
- Zaleca się wykonanie zabiegów poza okresem lęgowym ptaków – okres listopad-luty.
- Z uwagi na ograniczone warunki wprowadzania ciężkiego sprzętu zaleca się wykonywanie cięć na wysokościach metodami "alpinistycznymi" tam. Dopuszcza się używanie lekkiego podnośnika przy dokonywaniu cięć na drzewach w strefie zasięgu z dróg o gabarytach umożliwiających poruszanie się samochodu. Zakaz wjazdu sprzętem ciężkim, na teren opracowania po opadach deszczu czy roztopach.

Rodzaje zabiegów które są dopuszczalne w obrębie korony drzew określa **ustawa** z dnia 16 kwietnia 2004 r. **o ochronie przyrody**,

I tak, zgodnie z art. Art. 87a. 1. Prace ziemne oraz inne prace wykonywane ręcznie, z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu, przeprowadza się w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom.

2. Prace w obrębie korony drzewa nie mogą prowadzić do usunięcia gałęzi w wymiarze przekraczającym 30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, chyba że mają na celu:

- 1) usunięcie gałęzi obumarłych lub nadłamanych;
- 2) utrzymywanie uformowanego kształtu korony drzewa;
- 3) wykonanie specjalistycznego zabiegu w celu przywróceniu statyki drzewa.

3. Zabieg, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, wykonuje się na podstawie dokumentacji, w tym dokumentacji fotograficznej tym dokumentacji fotograficznej, wskazującej na konieczność przeprowadzenia takiego zabiegu. Dokumentację przechowuje się przez okres 5 lat od końca roku, w którym wykonano zabieg.

4. Usunięcie gałęzi w wymiarze przekraczającym 30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, w celu innym niż określony w ust. 2, stanowi uszkodzenie drzewa.

5. Usunięcie gałęzi w wymiarze przekraczającym 50% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, w celu innym niż określony w ust. 2, stanowi zniszczenie drzewa.

### 3. Gospodarka drzewostanem

Gospodarkę drzewostanem w parku podzielono na nw. grupy:

- grupa 1: drzewa wymagające zabiegów przyrodniczych w zakresie przeprowadzenia w koronie cięć sanitarnych i pielęgnacyjnych w tym prześwietlających i korygujących koronę max. do 30% razem.,

obwód pni 49-100 cm	37 szt.
---------------------	---------

obwód pni 101-150cm	53 szt.
---------------------	---------

obwód pni 151-200 cm	16 szt.
----------------------	---------

obwód pni powyżej 200cm	5 szt.
-------------------------	--------

- grupa 2: drzewa te charakteryzują się posuszem od 30 do 50% oraz koniecznością przeprowadzenia w koronie cięć sanitarnych pielęgnacyjnych w tym prześwietlających korygujących koronę max. do 50% razem.

obwód pni 51-100 cm	1 szt.
---------------------	--------

obwód pni 101-150cm	3 szt.
---------------------	--------

obwód pni powyżej 200cm	1 szt.
-------------------------	--------

- Grupa 3: drzewa, samosiewy, zakrzaczenia, pnie do usunięcia

Do usunięcia zakwalifikowano drzewo zamierające i wiatrował

Obwód pni

90-150cm	3 szt. (4 pnie)
----------	-----------------

**Na usunięcie drzew inwestor uzyska zezwolenie właściwego organu.**

Z terenu parku usunąć należy pnie po wcześniej ściętych drzewach	24szt.
--	--------

Do usunięcia zakwalifikowano samosiewy drzew i zakrzaczenia	248m <sup>2</sup>
---	-------------------

Z powierzchni terenu opracowania należy usunąć rozwinięte samosiewy drzew, głównie klonu pospolitego i jesionu, które nie osiągnęły parametrów nakazujących uzyskanie decyzji administracyjnej na ich usunięcie. Samosiewy należy usunąć z całej powierzchni objętej opracowaniem. Samosiewy należy usuwać łącznie z systemem korzeniowym.

- Grupa 4: zabiegi specjalistyczne

W czasie inwentaryzacji stwierdzono konieczność czyszczenia i formowania ubytków wgłębných w pniach drzew	szt. 3
---	--------

Graficznym przedstawieniem tej części dokumentacji rysunek nr IZ-01A i IZ-01B w skali 1:500.

Wszystkie działania mieszczące się w tej grupie robót należy wykonać w oparciu o metody, technologie i materiały polecane w wydawnictwach „Pielęgnowanie Drzew i Krzewów Ozdobnych, Poradnik”, M. Kosmali, PWRiL, Warszawa 2000 i „Poradnik, Chirurgia i Pielęgnacja Drzew”, Z. Chachulskiego, Legraf, Warszawa 2000.

#### UWAGA

Wykonawca wystąpi do właściwego RDOŚ celem uzyskania zezwolenia na prowadzenie prac w przypadku wykonywania robót w czasie ochronnym dla miejsc lęgowych ptaków.

W przypadku znalezienia przedmiotu o znamionach zabytku Wykonawca powiadomi Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi Delegatura w Piotrkowie Trybunalskim, ul. Farna 8.

Dokumentacja niniejsza może stanowić podstawę do podejmowania działań w zakresie objętym opracowaniem przez okres 2 lat od daty sporządzenia. Po tym okresie dokumentację należy aktualizować. Powyższe nie dotyczy gat. *Carpinus betulus* – grab pospolity, który to gatunek winien być poddany ocenie dendrologicznej nie rzadziej niż raz do roku.

Projektant:

arch. krajobrazu  
mgr inż. Anna Wierzbowska